

[Einer-Jensen.]

turligvis først og fremmest, fordi den indenlandske beskæftigelse og afsætningsmulighederne herhjemme var så tilfredsstillende, at man ikke interesserede sig stærkt for spørgsmålet om eksport. Dertil kommer — og det anser jeg for det væsentligste, når man kan tale om, at den nævnte lov ikke har været tilstrækkeligt udnyttet —, at disse lån langt fra er billige, og at man fra handelsministeriets side har været særlig kritisk og krævet, kan jeg sige, stærk garanti for udlån af disse penge, krævet en sikkerhed, som efter min formening ikke har været nødvendig, men som har medvirket til, at loven ikke er blevet tilstrækkelig udnyttet. Det er derfor glædeligt at se, at § 2 i det foreliggende lovforslag, der indeholder bestemmelse om udlånstiden og renten, foreslår en forrentningsprocent på 3½. Det ærede medlem hr. Himmelstrup sagde, at renten lå i underkanten af, hvad han syntes var rimeligt, men jeg vil meget indstændigt bede om, at man ikke rører ved denne rentesats, for formålet skal jo netop være, at de pågældende kan rationalisere ved hjælp af disse penge, og at eksporten kan øges. De to punkter er så værdifulde, at jeg ikke synes, det kan være en afgørende indvending, at der ikke forlanges almindelig rentesats. Iøvrigt skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Hvad det af det radikale venstre forelagte lovforslag angår, skal jeg, ligesom den højtærede handelsminister, gøre opmærksom på, at en væsentlig del af de formål, det tilsigter, opfyldes ved det lige omtalte lovforslag. Det vil naturligvis være muligt i det udvalg, der formentlig skal nedsættes, at drøfte det radikale venstres lovforslag i forbindelse med regeringsforslaget om udlån til industri- og håndværksvirksomheder m. v., og jeg vil derfor, når forhandlingerne er sluttet, tillade mig at foreslå, at lovforslagene henvises til det samme udvalg.

Foged: Det foreliggende lovforslag, som er fremsat af handelsministeren, angår udlån til industri- og håndværksvirksomheder, og i lovforslagets første paragraf er nævnt alle de områder, der kan blive tale om. Størrelsen af det beløb, der er tænkt anvendt, 75 mill. kr., er fremgået som et resultat af en overenskomst mellem de politiske partier, medens selve lovforslagets udformning først nu forelægges for partierne.

Vi er tilfredse med, at det i lovforslaget er fremhævet, at udvidelse, modernisering og rationalisering er et af hovedformålene med loven. Men det bør understreges, at det tillige tilsigtes at styrke de pågældende indu-

striers konkurrenceevne. På mange områder er der i udlandet større produktion pr. arbejder ved hjælp af nye og bedre maskiner, og det er sikkert ikke alene ønskeligt, men også nødvendigt, at vi i Danmark gør mest muligt for at følge med på rationaliseringens område, hvis vi skal gøre os håb om ind i fremtiden at kunne skaffe beskæftigelse til hele befolkningen. Hvis vi ind i fremtiden skal gøre os håb om, at den danske industri skal kunne klare konkurrencen med de udenlandske produktioner, må der nødvendigvis være en stigende og fortsat modernisering, så produktionen kan foregå billigst muligt. Det er dog vort håb, at industri og håndværk vil være i stand til som helhed at foretage de nødvendige foranstaltninger på egen hånd. Vi vil gerne ved dette lovforslags behandling pointere, at det må være virksomhederne selv, der i videst mulig udstrækning tilrettelægger deres produktion, deres investeringer og deres kapitalforhold på en sådan måde, at finansiering ved lån fra staten kun er en undtagelse og kun kan påregnes indenfor en overskuelig tid at omfatte de her nævnte 75 mill. kr.

Ifølge § 1 træffer handelsministeren afgørelse af, hvilke virksomheder der kan komme i betragtning, og efter § 3 fastsætter handelsministeren vilkårene for lånenes ydelse.

De administrative beføjelser, der ifølge dette lovforslag gives handelsministeren, er så vidtrækkende, at vi må finde det nødvendigt, at det behandles i et udvalg, som kan blive gjort bekendt med de mest almindelige retningslinier for opnåelse af lån. De lige behandlede lovforslag af lignende karakter er anderledes udførligt gennemarbejdet, måske fordi der dør en tale om kendte områder, som man tidligere har bevæget sig på, således at man lettere nu har kunnet udforme bestemmelserne i enkeltheder. Vi finder, at forslaget er for vagt udformet, for vanskeligt at tage standpunkt til, hvis der ikke kan angives mere generelle retningslinier, og vi vil derfor her ved lovforslagets første behandling bede den højtærede handelsminister fremkomme med nærmere oplysninger om vilkårene og de krav, der stilles, om der f. eks., som i lovforslaget vedrørende ydelser til fiskeriet og fiskeindustrien, vil blive krævet regnskabsmæssigt og teknisk tilsyn med de virksomheder, der modtager lån. Det er oplysninger, som vi må mene industrien er stærkt interesseret i at få allerede nu.

Jeg vil tillige bede ministeren give oplysning om, hvilke ønsker der på dette område er fremført fra industri og håndværk. Når man kender disse ønsker, vil det være lettere at tage standpunkt til lovens endelige opbyg-